

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

energiei electrice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Domeniul de reglementare

Art. 1. – (1) Prezenta lege stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie în condițiile de accesibilitate, disponibilitate și suportabilitate și cu respectarea normelor de siguranță, calitate și protecție a mediului.

(2) Nu se supun dispozițiilor prezentei legi:

a) acumulatele electrice, grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel;

b) sursele staționare de energie electrică în curent continuu;

c) instalațiile energetice amplasate în marea teritorială, care nu sunt racordate la rețeaua electrică.

Obiectivele legii

Art. 2. – Activitățile în domeniul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare trebuie să se desfășoare pentru realizarea următoarelor obiective de bază:

a) asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale;

b) diversificarea bazei de resurse energetice primare;

c) crearea și asigurarea funcționării piețelor concurențiale de energie electrică;

d) asigurarea accesului nediscriminatoriu și reglementat al tuturor participanților la piața de energie electrică și la rețelele electrice de interes public;

e) transparența tarifelor, prețurilor și taxelor la energie electrică în cadrul unei politici de tarifare, urmărind creșterea eficienței energetice pe ciclul de producere, transport, distribuție și utilizare a energiei electrice;

f) constituirea stocurilor de siguranță la combustibilii necesari pentru producerea energiei electrice, precum și a energiei termice produse în cogenerare;

g) asigurarea funcționării interconectate a Sistemului Electroenergetic Național cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine și cu sistemele electroenergetice din Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice (UCTE);

h) promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;

i) asigurarea protecției mediului la nivel local și global, în concordanță cu reglementările legale în vigoare;

j) asigurarea măsurilor de securitate în vederea prevenirii și combaterii actelor de terorism și sabotaj asupra infrastructurii Sistemului Electroenergetic Național;

k) asigurarea siguranței în funcționare a Sistemului Electroenergetic Național;

l) asigurarea siguranței în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor;

m) promovarea producției de energie electrică realizată în sisteme de cogenerare de înaltă eficiență, asociată energiei termice livrate pentru acoperirea unui consum economic justificat.

Înțelesul unor termeni și expresii

Art. 3. – În înțelesul prezentei legi, termenii folosiți se definesc după cum urmează:

1. *acces la rețeaua electrică de interes public* – dreptul operatorilor economici care produc și/sau furnizează energie electrică, precum și al consumatorilor de energie electrică de a se racorda și de a folosi, în condițiile legii, rețelele electrice de transport și distribuție;

2. *autoritate competentă* – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE;

3. *avarie* – eveniment care se manifestă prin abateri periculoase de la parametrii funcționali prevăzuți de normele tehnice în vigoare;

4. *capacitate de interconexiune* – instalațiile și echipamentele prin care se realizează conectarea a două sau mai multe sisteme electroenergetice;

5. *capacitate energetică* – instalațiile de producere a energiei electrice sau energiei termice în cogenerare, rețele electrice și alte echipamente electroenergetice;

6. *centrală electrică* – ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea de energie electrică;

7. *centrală electrică de cogenerare (termoficare)* – ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea combinată de energie electrică și termică;

8. *client* – persoana fizică sau juridică cu care se tranzacționează energie electrică;

9. *client angro* – orice persoană fizică autorizată sau juridică ce cumpără energie electrică în scopul revinderii pe piața internă sau externă de energie electrică;

10. *client eligibil* – orice persoană fizică sau juridică liberă să cumpere energie electrică de la furnizor, conform alegerii sale;

11. *client final* – orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru uz propriu;

12. *client necasnic* – orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică ce nu este pentru propriul uz casnic; această categorie include și producători și clienți angro;

13. *congestie* – situație în care, la programarea funcționării sau la funcționarea în timp real, circulația de puteri între două noduri sau zone de sistem conduce la nerespectarea parametrilor de siguranță în funcționarea Sistemului Electroenergetic Național, fiind necesare acțiuni corective din partea operatorului de transport și sistem;

14. *consumator captiv* – consumatorul de energie electrică care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul, precum și consumatorul eligibil care nu-și exercită dreptul de a-și alege furnizorul;

15. *consumator casnic* – consumatorul care cumpără energie electrică pentru consumul propriu al gospodăriei, excluzând consumul aferent activităților comerciale sau profesionale;

16. *consumator de energie electrică* – client final, persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru consumul propriu;

17. *consumator eligibil de energie electrică* – consumatorul de energie electrică care poate să aleagă furnizorul și să contracteze direct cu acesta energia necesară, având acces la rețelele de transport și/sau de distribuție;

18. *consumator vulnerabil* – consumatorul casnic care, din motive de sănătate, vârstă sau de altă natură beneficiază de anumite facilități în asigurarea serviciului de furnizare a energiei electrice, stabilite prin hotărâre a Guvernului și acte ale autorităților și organelor administrației publice locale;

19. *control asupra unui operator economic* – drepturile, contractele sau orice alte modalități prin care, separat sau împreună și având în vedere considerentele de drept sau de fapt implicate, se conferă unui operator economic posibilitatea de a exercita o influență decisivă asupra unui alt operator economic, în special prin:

a) deținerea cu titlu de proprietate sau dreptul de a folosi toate sau o parte din activele unui operator economic;

b) drepturi sau contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii, drepturilor de vot sau deciziilor luate de organele interne ale unui operator economic;

20. *culoar de trecere a liniei electrice* – suprafața terestră situată de-a lungul liniei electrice și spațiului aerian de deasupra sa în care se impun restricții din punct de vedere al coexistenței liniei cu elementele naturale, obiectele, construcțiile, instalațiile etc.; culoarul de trecere include zona de protecție și zona de siguranță;

21. *distribuție de energie electrică* – transportul energiei electrice prin rețele de distribuție de înaltă tensiune, medie tensiune și joasă tensiune, cu tensiune de linie nominală până la 110 kV inclusiv, în vederea livrării acesteia către clienți, fără a include furnizarea;

22. *exploatare comercială a unei capacități energetice* – ansamblul activităților desfășurate de un operator economic în sectorul energiei electrice în baza unei licențe acordate în condițiile

prezentei legi;

23. *furnizare de energie electrică* – activitatea de comercializare a energiei electrice către clienți;

24. *furnizor* – persoana juridică, titulară a unei licențe de furnizare;

25. *furnizor de ultimă opțiune* – furnizorul desemnat de autoritatea competentă pentru a presta serviciul de furnizare în condiții specifice reglementate;

26. *furnizor implicit* – furnizorul, desemnat de autoritatea competentă, care deține și licență de distribuție, cât și contract de concesiune pentru prestarea exclusivă a serviciului de distribuție într-o zonă determinată sau succesorul entității juridice care desfășoară activitatea de distribuție cât și cea de furnizare la data intrării în vigoare a prezentei legi;

27. *garanție de origine* – documentul emis de autoritatea competentă producătorilor de energie electrică ce atestă proveniența acestuia din surse regenerabile de energie sau în cogenerare;

28. *grup de măsurare* – ansamblul format din contor și transformatoarele de măsurare aferente acestuia, precum și toate elementele intermediare care constituie circuitele de măsurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;

29. *linie electrică directă* – linia electrică ce leagă o capacitate energetică de producție izolată de un client izolat sau linia electrică ce leagă un producător de energie electrică și/sau furnizor de energie electrică, în scopul alimentării directe a sediilor proprii, a sediilor secundare, a filialelor sau a clienților eligibili ai acestora;

30. *management al eficienței energetice/cererii* – abordarea, globală sau integrală, destinată influențării volumului și programării consumului de energie electrică în scopul scăderii consumului de energie primară și a surselor de vârf prin acordarea de prioritate

investițiilor de eficiență energetică, contractelor de alimentare cu energie electrică întreruptibile, investițiilor noi pentru creșterea capacității de producere, dacă acestea sunt opțiunile cele mai eficiente și economice, având în vedere impactul pozitiv pe care îl are economia consumului de energie asupra mediului, asupra siguranței alimentării cu energie electrică, precum și asupra costurilor de distribuție legate de acestea;

31. *management al congestiilor* – totalitatea activităților, programelor, acțiunilor întreprinse de operatorul de transport și sistem pentru a elimina congestiile ce apar la programarea funcționării sau la funcționarea în timp real a Sistemului Electroenergetic Național;

32. *monopol natural în domeniul energiei electrice* – situația de piață în care serviciul de transport și serviciul de distribuție a energiei electrice se asigură, fiecare în parte, de către un singur operator economic pentru utilizatorii de pe un teritoriu delimitat;

33. *operator al pieței centralizate de energie electrică* – operatorul economic titular de licență care asigură organizarea și administrarea unei piețe centralizate de energie electrică;

34. *operator de distribuție* – orice persoană care deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție și este titulară a unei licențe de distribuție prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de distribuție într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabil, interconectarea acestuia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a răspunde cererilor rezonabile privind distribuția energiei electrice;

35. *operator de transport și de sistem* – orice persoană care deține, sub orice titlu, o rețea electrică de transport și este titulară a unei licențe

de transport prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia cu alte sisteme electroenergetice, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice;

36. *operator economic afiliat* – orice alt operator economic care, direct sau indirect, controlează operatorul economic specificat, este controlat de acesta sau este sub controlul comun, împreună cu acest operator economic;

37. *operator economic integrat pe orizontală* – operatorul economic care îndeplinește cel puțin una din funcțiile de producere pentru vânzare, transport, distribuție sau furnizare a energiei electrice, precum și o altă activitate care nu este în domeniul energiei electrice;

38. *operator economic integrat pe verticală* – operatorul economic sau grupul de operatori economici ale căror relații reciproce sunt de control, așa cum acesta este definit în prezenta lege, și care efectuează cel puțin una din funcțiile de transport sau distribuție și minimum una din funcțiile de producere sau furnizare a energiei electrice;

39. *ordine de merit* – ordinea în care un producător de energie electrică este luat în considerare pe baza prețului ofertat pentru acoperirea necesarului de energie electrică în Sistemul Electroenergetic Național;

40. *piață angro de energie electrică* – cadrul organizat în care energia electrică este achiziționată de furnizori de la producători sau de la alți furnizori, de regulă, în vederea revânzării;

41. *piață de energie electrică* – cadrul de organizare înăuntrul căruia se tranzacționează

energia electrică și serviciile asociate;

42. *piață centralizată* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu energie electrică între diverși operatori economici, intermediare, de regulă, de o contraparte centrală, pe baza unor reguli specifice, aprobate de autoritatea competentă;

43. *piață cu amănuntul de energie electrică* – cadrul organizat în care energia electrică este cumpărată de clienți de la furnizori sau producători, în vederea consumului;

44. *plan de apărare a Sistemului Electroenergetic Național împotriva perturbațiilor majore* – documentul care conține măsuri tehnice și organizatorice, cu rolul de a împiedica extinderea perturbațiilor în sistem și de a limita consecințele acestora;

45. *plan de perspectivă* – planificarea pe termen lung a necesarului de investiții în capacități de producere, transport și distribuție, în vederea acoperirii cererii de energie electrică a sistemului și a asigurării livrărilor către clienți;

46. *producător de energie electrică* – persoana fizică sau juridică, titulară de licență, având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare;

47. *producere distribuită* – capacitățile de producere a energiei electrice conectate la sistemul de distribuție;

48. *producție prioritară* – producția de energie electrică realizată din surse regenerabile sau în cogenerare eficientă, preluată cu prioritate în rețelele electrice;

49. *reabilitare* – ansamblul operațiunilor efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații energetice care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

50. *retehnologizare* – ansamblul operațiunilor de înlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral și/sau fizic, cu tehnologii moderne, în scopul creșterii eficienței activității, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc.;

51. *rețea electrică* – ansamblul de linii, inclusiv elementele de susținere și de protecție a acestora, stațiile electrice și alte echipamente electroenergetice conectate între ele prin care se transmite energie electrică de la o capacitate energetică de producere a energiei electrice la un utilizator. Rețeaua electrică poate fi rețea de transport sau rețea de distribuție;

52. *rețea electrică de distribuție* – rețeaua electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv;

53. *rețea electrică de interes public* – rețeaua electrică la care sunt racordați cel puțin doi utilizatori;

54. *rețea electrică de transport* – rețeaua electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV;

55. *sector al energiei electrice* – ansamblul activităților de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare, de transport, de servicii de sistem, de distribuție de furnizare a energiei electrice, importul și exportul energiei electrice, schimburile naturale și/sau de avarie cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine, precum și instalațiile aferente acestora;

56. *serviciu de distribuție* – serviciul asigurat de operatorul de distribuție care constă în asigurarea transmiterii, în condiții de eficiență și siguranță, a energiei electrice între două sau mai multe puncte ale rețelei de distribuție, cu respectarea standardelor de performanță în vigoare;

57. *serviciu de sistem* – serviciul asigurat de operatorul de transport și de sistem pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a sistemului electroenergetic, precum și a calității energiei electrice, conform reglementărilor în vigoare;

58. *serviciu tehnologic de sistem* – serviciul de sistem asigurat, de regulă, de către producători, la cererea operatorului de transport și de sistem;

59. *serviciu de transport* – serviciul asigurat de operatorul de transport și de sistem, care constă în asigurarea transmiterii, în condiții de eficiență și siguranță, a energiei electrice între două sau mai multe puncte ale rețelei de transport, cu respectarea standardelor de performanță în vigoare;

60. *sistem electroenergetic* – ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operativă, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice;

61. *sistem electroenergetic izolat* – sistemul local de producere, distribuție și furnizare a energiei electrice care nu este interconectat cu Sistemul Electroenergetic Național;

62. *Sistem Electroenergetic Național* – sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național. Sistemul Electroenergetic Național constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică;

63. *sistem interconectat* – serie de sisteme de transport și distribuție legate între ele prin intermediul uneia sau mai multor capacități de interconexiune;

64. *standard de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare* – reglementările emise de autoritatea competentă pentru stabilirea indicatorilor de performanță în

asigurarea serviciilor de transport, distribuție și furnizare;

65. *transport al energiei electrice* – transportul energiei electrice de la capacitățile energetice de producere până la instalațiile de distribuție sau la instalațiile consumatorilor racordați direct la rețelele electrice de transport, dar fără a include furnizarea;

66. *utilizator de rețea electrică* – producător, operator de transport și de sistem, operator de distribuție, furnizor, consumator de energie electrică, racordați la o rețea electrică;

67. *zonă de protecție* – zona adiacentă capacității energetice, extinsă în spațiu, în care se introduc interdicții privind accesul persoanelor și regimul construcțiilor;

68. *zonă de siguranță* – zona adiacentă capacităților energetice, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție.

CAPITOLUL II

Autorități și competențe

Strategia și politica energetică

Art. 4. – (1) Strategia energetică națională definește obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu și lung și modalitățile optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale. Strategia energetică se elaborează de către ministerul de resort și se aprobă de către Guvern, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri.

(2) Politica energetică, urmărind direcțiile stabilite prin strategia energetică, este elaborată de ministerul de resort pe baza programului de guvernare, pentru un interval de timp mediu și cu considerarea evoluțiilor probabile pe termen lung, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri, având în vedere, în principal:

a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin definirea organismelor și a autorităților competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea securității în aprovizionarea cu combustibili;

c) asigurarea importurilor și exporturilor de combustibili și energie electrică;

d) asigurarea protecției mediului, reconstrucția ecologică a siturilor afectate de activități energetice;

e) transparența prețurilor și tarifelor la combustibili și energie;

f) creșterea eficienței în utilizarea combustibililor și energiei;

g) dezvoltarea surselor regenerabile de energie și cogenerării de înaltă eficiență, cu acordarea de prioritate energiei electrice pentru așezările izolate;

h) dezvoltarea cooperării energetice internaționale.

(3) Sursele de finanțare utilizate pentru aplicarea strategiei energetice naționale și politiciii Guvernului în sectorul energetic se asigură din sursele proprii ale operatorilor economici în domeniu, bugetul de stat, bugetele locale, împrumuturi rambursabile și nerambursabile.

(4) Măsurile de sprijin de natura ajutorului de stat, propuse pentru asigurarea aplicării strategiei energetice naționale și politiciii Guvernului în sectorul energiei electrice, precum și cele

prevăzute de prezenta lege vor fi aprobate și acordate numai în condițiile legii.

Programul energetic

Art. 5. – (1) Politica energetică se concretizează într-un program cuprinzând măsuri de stimulare a activităților de investiții, cercetare-dezvoltare etc., aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Guvernul, ministerul de resort, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (1) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

Atribuțiile ministerului de resort

Art. 6. – Ministerul de resort elaborează strategia energetică națională și politica energetică și asigură ducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei legi, având următoarele atribuții principale:

a) elaborează programe și planuri de măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul energiei electrice, inclusiv a programelor de eficiență energetică și de promovare a surselor regenerabile de energie;

b) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul energiei electrice;

c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile de interes strategic din sectorul energiei electrice;

d) elaborează programul de constituire a stocurilor de siguranță la combustibili și urmărește realizarea prevederilor acestuia de către operatorii economici;

e) urmărește permanent, prin instituțiile și autoritățile abilitate în acest sens, performanțele și calitatea tehnologiilor și instalațiilor din sistemul

energetic și inițiază măsuri în vederea creșterii nivelului acestora;

f) are calitatea de autoritate contractantă privind concesionarea în sectorul energiei electrice;

g) ia măsuri pentru realizarea instalațiilor de producere a energiei electrice, care permit utilizarea, în condițiile eficienței economice, a combustibililor inferiori din resurse interne, precum și valorificarea unor cantități prestabilite de resurse regenerabile și secundare de energie;

h) supraveghează aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către toți participanții la activitățile din sectorul energiei electrice;

i) elaborează programe privind diversificarea surselor primare de energie propunând Guvernului măsuri în acest sens;

j) implementează politica energetică a Guvernului, referitoare la continuarea promovării cogenerării, ca soluție eficientă de acoperire a consumului național de energie termică și la utilizarea surselor regenerabile de energie;

k) coordonează acțiunile de cooperare cu instituții similare din alte țări, precum și cu organisme internaționale de profil;

l) avizează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, normativele privind protecția muncii în sectorul energetic;

m) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și cu organizațiile patronale și sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului energetic, programele de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale;

n) asigură monitorizarea respectării angajamentelor asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană pentru sectorul energetic;

o) definește infrastructura critică a Sistemului Electroenergetic Național;

p) monitorizează îndeplinirea măsurilor asumate pentru conformitatea instalațiilor din sectorul energetic care au obținut perioada de tranziție în urma negocierilor cu Uniunea Europeană, la normele prevăzute în legislația de mediu;

q) urmărește și propune Guvernului, împreună cu alte instituții și autorități ale statului competente în domeniu, măsuri în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului Electroenergetic Național în ceea ce privește combustibilii pentru perioada sezonului rece și volumul de apă din lacurile de acumulare.

Autoritatea competentă

Art. 7. – (1) Autoritatea competentă în sectorul energiei electrice este Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE, instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, aflată în coordonarea primului-ministru, care își desfășoară activitatea pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRE se asigură integral din venituri proprii.

(3) ANRE poate să înființeze structuri proprii teritoriale fără personalitate juridică.

Finanțarea activității ANRE

Art. 8. – (1) Veniturile proprii ale ANRE provin din: tarife percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, precum și din contribuții ale operatorilor economici din sector sau din fonduri acordate de organismele

internaționale.

(2) Nivelul tarifelor și cel al contribuțiilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc de ANRE pe o perioadă de minimum 4 ani, fiind actualizate anual cu indicii de inflație, în condițiile legii, fiind date apoi publicității.

(3) ANRE întocmește anual bugetul propriu de venituri și cheltuieli în conformitate cu normele metodologice în vigoare.

(4) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ANRE rămân la dispoziția acestuia și se folosesc în anul următor având aceeași destinație.

Conducerea ANRE

Art. 9. – (1) ANRE este condusă de un președinte și un vicepreședinte, numiți de primul-ministru la propunerea ministrului de resort, pe o perioadă de 5 ani. Președintele reprezintă ANRE în relațiile cu terții.

(2) Pentru aprobarea reglementărilor elaborate de ANRE, se constituie un comitet de reglementare, format din președinte, vicepreședinte și 3 reglementatori.

(3) Cei 3 reglementatori din comitetul de reglementare, prevăzuți la alin.(2), sunt numiți de primul-ministru pe o perioadă de 5 ani, la propunerea ministrului de resort.

(4) Comitetul de reglementare își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizia președintelui ANRE.

(5) Mandatul unui membru al comitetului de reglementare încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;

d) prin imposibilitate definitivă de exercitare a mandatului, constând într-o indisponibilitate mai lungă de 60 de zile consecutive;

e) la survenirea unei incompatibilități dintre cele prevăzute la alin. (7);

f) prin revocare pentru neîndeplinirea mandatului, pentru încălcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penală, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

(6) Revocarea mandatului unui membru al comitetului de reglementare se face de către autoritatea care l-a numit.

(7) Calitatea de membru în comitetul de reglementare este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte activități cu caracter comercial, funcții sau demnități publice, cu excepția celei didactice din învățământul superior, în condițiile legii.

(8) Ordinele și deciziile ANRE cu privire la reglementare sunt adoptate cu votul majorității membrilor comitetului de reglementare.

(9) Reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(10) Ordinele și deciziile emise de președinte în exercitarea atribuțiilor sale pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv de la data la care au fost notificate părților interesate.

(11) Ordinele și deciziile prevăzute la alin. (10) sunt obligatorii pentru părți până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

(12) Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 11 membri, numiți prin ordin al ministrului de resort, din care:

a) un membru - din partea direcției de specialitate din ministerul de resort;

b) 2 membri - din partea asociațiilor patronale din domeniul energiei;

c) 2 membri - din partea organizațiilor sindicale ale salariaților din domeniul energiei;

d) un membru - din partea asociațiilor din administrația publică locală;

e) 2 membri - din partea organizațiilor profesionale;

f) 3 membri - din partea asociațiilor consumatorilor de energie electrică și termică.

(13) Membrii consiliului consultativ au dreptul la decontarea de către ANRE a cheltuielilor de deplasare și cazare în cazul în care ședința se desfășoară într-o altă localitate decât în cea de domiciliu a acestora.

(14) Consiliul consultativ sprijină armonizarea intereselor operatorilor economici din sector cu cele ale consumatorilor de energie electrică, evaluează impactul reglementărilor ANRE și face propuneri de îmbunătățire a acestora.

Angajarea și salarizarea personalului ANRE

Art. 10. – (1) Personalul este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare al ANRE, ale contractului colectiv de muncă și cu reglementările legale în vigoare. Condițiile de incompatibilitate stabilite la art. 9 alin. (7) sunt aplicabile și personalului.

(2) Salarizarea personalului ANRE se stabilește prin negociere în cadrul contractului colectiv și al contractului individual de muncă, în conformitate cu reglementările în vigoare pentru instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii.

Atribuțiile ANRE

Art. 11. – (1) ANRE elaborează, stabilește și urmărește aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

(2) ANRE este abilitată cu următoarele competențe și atribuții:

a) stabilește reglementări cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice;

b) acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producătorii de energie termică produsă în cogenerare;

c) elaborează și aprobă metodologiile de calcul necesare stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate;

d) stabilește tarifele/prețurile aplicabile consumatorilor captivi precum și criteriile și regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultima opțiune;

e) aprobă prețurile și tarifele practicate între operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice pe piața reglementată de energie electrică, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport și de distribuție a energiei electrice, prețurile și tarifele practicate pentru activitățile și serviciile aferente producerii energiei termice în cogenerare destinată populației, pe bază de consultări, în scopul asigurării protecției consumatorului final;

f) stabilește contractele-cadru de furnizare, precum și cele dintre operatorii economici privind vânzarea, achiziția, transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice, precum și cele de vânzare a energiei termice produse în

cogenerare;

g) elaborează regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

h) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector;

i) exercită controlul cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;

j) stabilește procedura de soluționare a neînțelegerilor precontractuale și soluționează neînțelegerile legate de încheierea contractelor între operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea;

k) stabilește metodologia proprie de urmărire și control în vederea respectării de către operatorii economici a sistemului de prețuri și tarife;

l) elaborează, în conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniu;

m) elaborează regulamentul pentru autorizarea electricienilor și atestarea operatorilor economici care proiectează, execută, verifică și exploatează capacități energetice, respectiv instalații de utilizare;

n) urmărește aplicarea reglementărilor specifice în domeniul energiei electrice;

o) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la abuzul de poziție dominantă pe piață și la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență, ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparentă;

p) crează și gestionează o bază de date la nivel național, necesară desfășurării activității sale și

pentru furnizarea de informații altor autorități în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice, precum și în legătură cu activitatea comerțului internațional cu energie electrică și cu practicile internaționale în domeniu, pe baza datelor ce vor fi transmise de operatorii economici implicați;

q) elaborează regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, regulament care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

r) publică rapoarte anuale asupra activității proprii și a rezultatelor activității de monitorizare desfășurate conform legii;

s) organizează, monitorizează și controlează procedurile prevăzute la art. 24;

ș) colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, inclusiv privind schimburile transfrontaliere de energie electrică și regulile privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune prin care sistemul este interconectat;

t) atestă operatorii economici și autorizează electricienii care proiectează și execută lucrări în instalațiile electrice;

ț) atestă operatorii economici care asigură servicii de măsurare a energiei electrice, conform unui regulament propriu;

u) monitorizează piața de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparență și concurență a acesteia pe bază de reglementari proprii și prezintă rapoarte trimestriale primului-ministru și ministrului de resort privind problemele și soluțiile aplicate;

v) elaborează și aprobă regulamentul de desemnare a furnizorului de ultimă opțiune.

(3) Activitatea de monitorizare realizată de ANRE se referă în principal la:

a) regulile de management și alocare a capacității de interconexiune, în cooperare cu autoritățile de reglementare din statele cu care Sistemul Electroenergetic Național este interconectat;

b) managementul congestiilor în Sistemul Electroenergetic Național;

c) durata de realizare a racordărilor la rețeaua de transport și distribuție de către operatorul implicat și durata de reconectare după reparații;

d) publicarea de către operatorul de transport și de sistem și de către operatorul de distribuție a informațiilor adecvate privind capacitățile de interconexiune, utilizarea rețelei și capacitatea alocată, cu respectarea confidențialității informațiilor comerciale specifice;

e) separarea efectivă a situațiilor contabile, conform art. 17 alin. (2) lit. b), pentru a asigura evitarea subvențiilor încrucișate între activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;

f) termenii, condițiile și tarifele pentru conectarea unor noi producători de energie electrică, pentru a garanta că acestea sunt obiective, transparente, și nediscriminatorii, în special având în vedere costurile și beneficiile diverselor tehnologii privind sursele regenerabile de energie, producția distribuită și producerea energiei termice în cogenerare;

g) modalitățile în care operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție își îndeplinesc obligațiile prevăzute în prezenta lege;

h) nivelul de transparență și de concurență privind funcționarea pieței de energie electrică.

(4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția

Consumatorilor, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică, cu operatorii economici specializați care prestează servicii pentru sector, cu asociațiile profesionale din domeniul energiei electrice și termice și cu asociațiile patronale și sindicale.

**Electrificarea
localităților**

Art. 12. – (1) Electrificarea localităților se realizează cu fonduri din bugetele locale, din bugetul de stat sau din alte fonduri legal constituite.

(2) Autoritățile administrației publice locale și ministerele implicate răspund de implementarea proiectelor și a programelor de electrificare și extindere a acestora.

CAPITOLUL III

Autorizații, licențe și concesiuni

SECȚIUNEA I

Autorizații și licențe

**Activitățile supuse
regimului autorizării**

Art. 13. – (1) Realizarea de noi capacități energetice, precum și retehnologizarea celor existente se desfășoară pe bază de autorizații de înființare, acordate cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Producerea, transportul, serviciul de sistem, distribuția și furnizarea energiei electrice, precum și activitățile de administrare a piețelor centralizate de energie electrică se desfășoară pe bază de licențe acordate în condițiile prezentei legi.

(3) Exercițarea oricărei activități fără autorizație sau licență se sancționează potrivit legii.

Regimul autorizării

Art. 14. – (1) Pentru autorizare, solicitantul va înregistra cererea la autoritatea competentă.

(2) Solicitantul va atașa la cerere actele și documentele care probează îndeplinirea de către acesta a condițiilor economice, financiare, tehnice și profesionale stabilite pe categorii de capacități energetice și de activități în domeniu.

(3) Nu pot fi autorizați solicitanții aflați în procedura reorganizării judiciare sau a falimentului și nici cei care au fost sancționați de autoritatea competentă prin retragerea de autorizații sau licențe într-o perioadă de 5 ani anterior datei de înregistrare a cererii.

(4) Procedura de acordare a autorizațiilor/licențelor, termenele și condițiile de acordare, constând în: criterii, limite de putere, atestări, avize, garanții și altele asemenea, diferențiate pe categorii de capacități și activități supuse autorizării, se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competentă și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(5) Refuzul acordării unei autorizații sau licențe, lipsa de răspuns înăuntrul termenului și orice altă soluție a autorității competente, considerate de solicitant ilegale și prejudiciabile, pot fi atacate la Curtea de Apel București, secția de contencios administrativ, în condițiile legii.

(6) Pentru capacitățile de producere distribuită și/sau pentru micii producători de energie electrică, criteriile de autorizare vor avea în vedere dimensiunile limitate ale capacităților de producere și impactul asupra funcționării rețelelor electrice de distribuție.

Categoriile de autorizații și licențe

Art. 15. – (1) Autoritatea competentă emite:

1. Autorizații de înființare pentru:

a) realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare sau retehnologizarea celor

existente;

b) realizarea și/sau retehnologizarea de linii și stații de transport al energiei electrice;

c) realizarea și/sau retehnologizarea de linii și stații de distribuție a energiei electrice cu tensiune nominală de 110 kV;

2. Licențe pentru:

a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice sau a energiei termice în cogenerare;

b) prestarea serviciului de transport al energiei electrice;

c) prestarea serviciului de sistem;

d) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

e) activități de administrare a piețelor centralizate;

f) activitatea de furnizare a energiei electrice.

(2) Autorizațiile de înființare pentru realizarea de capacități noi prevăzute la alin.(1) pct.1 se acordă numai pe/în imobile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, proprietate privată a solicitantului autorizației de înființare ori deținute cu un alt titlu legal.

(3) Licențele pentru exploatarea comercială a capacităților energetice noi se acordă în cazul în care capacitățile energetice noi sunt amplasate pe/în imobile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, proprietate privată a solicitantului licenței ori proprietate privată a unor persoane fizice sau juridice, deținute cu un alt titlu legal.

Drepturile și obligațiile care decurg din autorizația de înființare și din licențe

Art. 16. – (1) Lucrările de realizare și retehnologizare ale capacităților energetice pentru care se acordă autorizații, precum și activitățile și serviciile pentru care se acordă licențe sunt de interes public, cu excepția celor care sunt

destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizației sau licenței.

(2) Asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată a altor persoane fizice sau juridice și asupra activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacității energetice, titularii autorizațiilor de înființare și titularii licențelor beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare și re tehnologizare, respectiv de funcționare a capacității energetice, de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare realizării sau re tehnologizării capacității energetice, obiect al autorizației;

b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității, obiect al autorizației de înființare, pentru reviziile, reparațiile și intervențiile necesare;

c) servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele electrice sau alte echipamente aferente capacității energetice și pentru acces la locul de amplasare a acestora, în condițiile legii;

d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;

e) dreptul de acces la utilitățile publice.

(3) Drepturile de uz și de servitute au ca obiect utilitatea publică, au caracter legal, iar conținutul acestora este prevăzut la art. 19 și se exercită pe toată durata existenței capacității energetice sau, temporar, cu ocazia re tehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.

(4) Exercițarea drepturilor de uz și servitute asupra proprietăților statului și ale unităților administrativ - teritoriale afectate de capacitățile energetice se realizează cu titlu gratuit pe toată

durata existenței acestora.

(5) Exercițarea drepturilor de uz și servitute asupra proprietăților private afectate de capacitățile energetice, care se vor realiza după intrarea în vigoare a prezentei legi, se face în conformitate cu regulile procedurale privind condițiile și termenii referitori la durată, conținutul și limitele de exercitare a acestor drepturi, prevăzute într-o convenție – cadru, precum și pentru determinarea cuantumului indemnizațiilor și a despăgubirilor și a modului de plată a acestora, care se aprobă, împreună cu convenția – cadru, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(6) Proprietarii terenurilor afectate de exercitarea drepturilor de uz și servitute de către titularii de licențe și autorizații pot solicita încheierea de convenții, conform prevederilor alin. (5).

(7) Titularii de licențe și autorizații sunt obligați să procedeze la încheierea convențiilor–cadru prevăzute la alin. (5), în termen de maxim 30 de zile de la solicitarea proprietarilor afectați.

(8) Dacă cu ocazia intervenției pentru re tehnologizări, reparații, revizii, avarii se produc pagube proprietarilor din vecinătatea capacităților energetice, titularii de licență au obligația să plătească despăgubiri în condițiile prezentei legi.

(9) Proprietarii terenurilor și titularii activităților afectați de exercitarea de către titularii de licență și autorizații a drepturilor prevăzute la alin. (2) vor fi despăgubiți pentru prejudiciile cauzate acestora. La calculul despăgubirilor vor fi avute în vedere următoarele criterii:

- suprafața de teren afectată cu ocazia efectuării lucrărilor;

- tipurile de culturi și plantații, precum și amenajările afectate de lucrări;

- activitățile restrânse cu ocazia lucrărilor. Cuantumul despăgubirii se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu se înțeleg, cuantumul se stabilește prin hotărâre judecătorească.

(10) Dreptul de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată, restrângerea sau încetarea unor activități prevăzute la alin. (2) se stabilesc și se exercită cu respectarea principiului echității, a dreptului de proprietate și a minimeii afectări a acestuia.

(11) Titularii de autorizații și licențe sunt în drept să efectueze lucrările de defrișare a vegetației sau tăierile de modelare pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice cu personal specializat, respectând prevederile legale în vigoare.

(12) Titularii de autorizații și licențe, beneficiari ai drepturilor de uz și de servitute asupra proprietății publice sau private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, sunt scutiți de plata de taxe, impozite și alte obligații de plată, instituite de către autoritățile publice centrale și locale.

Obligațiile decurgând din autorizațiile de înființare și din licențe

Art. 17. – (1) Titularul autorizației de înființare are următoarele obligații:

a) să stabilească și să aplice, pe întreaga durată a executării lucrărilor, măsurile de protecție a persoanelor, bunurilor și mediului;

b) să obțină toate avizele, acordurile și atestatele prevăzute de lege pentru realizarea obiectivului autorizat.

(2) Pe durata de valabilitate a licențelor, titularii de licențe sunt obligați:

a) să respecte condițiile care însoțesc licența;

b) să țină situații contabile separate pentru fiecare activitate care face obiectul licenței acordate de autoritatea competentă, în cazul operatorului economic în domeniul energiei electrice integrate, pe verticală sau pe orizontală, și să se procedeze la fel ca în cazul în care activitatea respectivă ar fi efectuată de operatori economici separați și să întocmească rapoarte financiare în formatul solicitat de către autoritatea competentă;

c) să constituie și să mențină garanții financiare care să le permită desfășurarea activității și asigurarea continuității serviciului;

d) să pună la dispoziție autorității competente informațiile necesare pentru desfășurarea în bune condiții a activității acesteia.

Obligațiile de serviciu public

Art. 18. – (1) Titularii de autorizații de înființare și de licențe au obligația de a-și desfășura activitățile cu respectarea obligațiilor referitoare la siguranța, calitatea, continuitatea aprovizionării, eficiența energetică, cu respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și a prevederilor din contractele directe cu consumatorii.

(2) Obligațiile de serviciu public se stabilesc de autoritatea competentă, pentru fiecare activitate din sectorul energiei electrice prin licențe sau autorizații, precum și prin reglementări specifice.

Drepturile și obligațiile titularilor de autorizații de înființare și de licență asupra proprietății terților

Art. 19. – (1) Dreptul de uz asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare realizării sau re tehnologizării de capacități energetice se întinde pe durata necesară executării lucrărilor. În exercitarea acestui drept de uz, titularul autorizației de înființare, cu respectarea prevederilor legale, poate:

a) să depoziteze, pe terenurile necesare executării lucrărilor, materiale, echipamente, utilaje, instalații;

b) să desființeze culturi sau plantații, construcții sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, în condițiile legii;

c) să îndepărteze materiale, să capteze apa, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier, cu acordul prealabil al proprietarului;

e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Dreptul de uz prevăzut la alin. (1) încetează înaintea expirării duratei stabilite pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen, la data terminării anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora și renunțării la autorizații. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată de îndată proprietarului.

(3) Dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice se întinde pe toată durata funcționării capacității, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept, titularul licenței poate:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a capacității;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să desființeze sau să reducă culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activități ale proprietarului, în măsura și

pe durata strict necesare executării operațiilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității, cu respectarea legislației în vigoare.

(4) Titularul licenței este obligat să înștiințeze în scris proprietarul bunurilor, terenurilor sau activităților care vor fi afectate ca urmare a lucrărilor la capacitățile energetice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarii sunt înștiințați în termenul cel mai scurt.

(5) Titularul licenței este obligat să plătească proprietarilor despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse, să degajeze terenul și să-l repună în situația anterioară, în cel mai scurt timp posibil.

(6) Servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul de acces și de executare a lucrărilor la locul de amplasare a capacităților energetice cu ocazia intervenției pentru retehnologizări, reparații, revizii și avarii.

(7) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de realizare sau retehnologizare de capacități energetice, precum și a operațiilor de revizie sau reparație la capacitatea în funcțiune, titularul autorizației sau al licenței are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, pe toată durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate de alte persoane. În acest caz persoanele afectate vor fi înștiințate, în scris, despre data începerii, respectiv finalizării lucrărilor.

(8) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la art. 16 alin. (2), titularul autorizației de înființare, respectiv titularul licenței, este obligat să asigure degajarea terenului și repunerea lui în situația inițială.

(9) Dreptul de acces la utilitățile publice, prevăzut la art. 16 alin. (2) lit. e), trebuie exercitat

de titularul autorizației sau al licenței cu bună-credință și în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.

Zonele de protecție și zonele de siguranță

Art. 20. – (1) Pentru protecția și funcționarea normală a capacităților energetice și a anexelor acestora, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se instituie zone de protecție și de siguranță.

(2) Zonele de protecție și de siguranță se determină pentru fiecare capacitate, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competentă.

(3) Asupra terenurilor aflate în proprietatea terților, cuprinse în zonele de protecție și de siguranță, se stabilește drept de servitute legală.

Exproprierea

Art. 21. – (1) Terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este fie proprietate privată a unui terț, fie a titularului autorizației, fie proprietate publică.

(2) Dacă terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este proprietate privată a unui terț, solicitantul autorizației de înființare are ca primă opțiune cumpărarea terenului de la proprietar sau să inițieze procedura legală de expropriere a terenului pentru cauză de utilitate publică, cu despăgubirea proprietarului, în condițiile legii și să obțină concesiunea acestuia, pe durata existenței capacității energetice.

Modificarea autorizațiilor și licențelor

Art. 22. – Autorizațiile și licențele se modifică în cazul schimbării circumstanțelor sau condițiilor existente la data acordării acestora.

**Suspendarea și
retragerea
autorizațiilor și
licențelor**

Art. 23. – (1) În caz de neîndeplinire de către titularul autorizației de înființare, respectiv al licenței, a obligațiilor sale legale, precum și în caz de nerespectare a condițiilor, limitărilor, restricțiilor, interdicțiilor sau a sarcinilor stabilite prin autorizație, respectiv prin licență, constatate de autoritatea competentă din oficiu ori la sesizarea unor terți sau la notificarea de către titular, autoritatea competentă va proceda după cum urmează:

a) în cazul în care neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor nu este imputabilă titularului, va dispune:

- un termen de conformare, dacă situația creată este remediabilă;

- retragerea autorizației, respectiv a licenței, dacă situația creată este iremediabilă;

b) în cazul în care neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor este imputabilă titularului, va dispune:

- suspendarea autorizației, respectiv a licenței, pe o perioadă fixată pentru remedierea situației create și pentru conformare cu autorizația, respectiv cu licența, dacă situația creată este remediabilă;

- retragerea autorizației, respectiv a licenței, dacă situația creată este iremediabilă.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), persoanele prejudiciate pot acționa pe titular în justiție pentru recuperarea pagubei cauzate.

(3) Autoritatea competentă va suspenda autorizația de înființare, respectiv licența titularului, în caz de deschidere a procedurii generale de insolvență.

(4) Autoritatea competentă va retrage autorizația de înființare, respectiv licența, în cazul decăderii, incapacității sau al falimentului titularului, precum și la încetarea concesiunii sau

a locațiunii capacității energetice ori la vânzarea capacității de către titular.

SECȚIUNEA a 2-a

Proceduri pentru noi capacități energetice de producție

Procedura de licitație și alte proceduri de Art. 24. – (1) În cazul în care, în urma procedurii de autorizare, capacitățile de producție care se construiesc sau măsurile luate pe linia managementului eficienței energetice/cererii nu sunt suficiente pentru a garanta siguranța alimentării pentru consumul intern, ministerul de resort poate iniția o procedură de licitație sau orice altă procedură similară pentru atribuirea unui contract, în condiții de transparentă și nediscriminare, pe baza unor criterii publicate, prin care să invite noi operatori economici sau titulari de licență de producere preexistenți să oferteze pentru realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice.

(2) În condițiile alin. (1) și în scopul asigurării protecției mediului și al promovării noilor tehnologii, ministerul de resort poate iniția o procedură de licitație privind realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice. Această procedură se poate referi la noi capacități sau la resursele de management al eficienței energetice/cererii.

(3) Ofertantului declarat câștigător i se va acorda autorizație de înființare și licențe, potrivit dispozițiilor Secțiunii 1.

(4) Procedura de desfășurare a licitației pentru noi capacități de producere, precum și lista de criterii care stau la baza selecției ofertelor și atribuirea contractului se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort și autorității competente.

SECȚIUNEA a 3-a
Concesionarea

**Obiectul concesiunii
și autoritatea
contractantă**

Art. 25. – (1) Pot face obiectul unei concesiuni energetice bunurile proprietate publică sau privată a statului, activitățile și serviciile publice de interes național din domeniul energiei electrice.

(2) Calitatea de autoritate contractantă o are ministerul de resort pentru bunurile proprietate publică sau privată a statului ori pentru activitățile sau serviciile publice de interes național.

(3) Cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum și conținutul-cadru al caietului de sarcini sunt elaborate de autoritatea contractantă, în conformitate cu prevederile legii, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(4) Contractul de concesiune intră în vigoare la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) Condițiile de acordare, menținere, suspendare și retragere a concesiunii se stabilesc prin contractul de concesiune încheiat de autoritatea contractantă și aprobat în conformitate cu prevederile prezentei legi.

CAPITOLUL IV
Energia electrică

**Piața de energie
electrică**

Art. 26. – (1) Piața de energie electrică este compusă din piața reglementată și piața concurențială, iar tranzacțiile cu energie se fac angro sau cu amănuntul.

(2) Deschiderea pieței de energie electrică se realizează prin creșterea progresivă a ponderii pieței concurențiale, în conformitate cu

prevederile strategiei și politicii energetice, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Participanții la piața de energie electrică

Art. 27. – (1) Participanții la piața de energie electrică trebuie să respecte regulile de funcționare a acesteia, stabilite de către autoritatea competentă, și să efectueze plățile pentru energia electrică și serviciile de care beneficiază, rezultate din tranzacțiile efectuate în conformitate cu aceste reguli.

(2) Participanții la piața de energie electrică și structurile operaționale asociate sunt: producătorul, operatorul de transport și sistem, operatorul pieței centralizate de energie electrică, operatorul de distribuție, furnizorul, clientul eligibil și clientul captiv.

Funcționarea pieței reglementate de energie electrică

Art. 28. – (1) Piața reglementată de energie electrică și de servicii asociate funcționează până la deschiderea completă a pieței de energie electrică.

(2) Pe piața reglementată de energie electrică, autoritatea competentă stabilește prețurile și cantitățile contractate, aferente tranzacțiilor angro dintre producători și furnizorii clienților captivi.

(3) Furnizarea energiei electrice la clienții captivi se face pe bază de contracte reglementate, la tarife reglementate.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), după deschiderea completă a pieței de energie electrică, autoritatea competentă poate stabili prețurile și cantitățile contractate aferente tranzacțiilor angro dintre producători și furnizorii consumatorilor casnici.

Funcționarea pieței concurențiale de energie electrică

Art. 29. – (1) Piața concurențială de energie electrică funcționează pe baza reglementărilor emise de autoritatea competentă.

(2) În piața concurențială, tranzacțiile cu energie electrică se fac angro sau cu amănuntul.

(3) Piața concurențială angro funcționează pe bază de:

a) contracte bilaterale încheiate în urma desfășurării licitațiilor pe piața centralizată;

b) contracte bilaterale negociate ale furnizorilor de energie electrică cu producătorii;

c) contracte de import și de export al energiei electrice;

d) tranzacții prin licitație pe piața spot;

e) tranzacții de servicii specifice.

(4) Pe piața concurențială cu amănuntul, furnizorii vând energie electrică clienților eligibili prin contracte bilaterale la prețuri negociate sau prin oferte-tip.

Transportul și distribuția

Art. 30. – (1) Deținătorul de licență și clientul au acces reglementat la rețelele electrice de interes public. Accesul la rețelele electrice de interes public reprezintă un serviciu obligatoriu, în condiții reglementate, pe care trebuie să-l îndeplinească operatorul de transport și de sistem, precum și operatorul de distribuție.

(2) Accesul la rețea poate fi restricționat numai dacă racordarea afectează siguranța Sistemului Electroenergetic Național prin nerespectarea normelor tehnice și a standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.

(3) Disputele privind accesul la rețeaua electrică se soluționează de autoritatea competentă.

(4) Realizarea de linii electrice directe și accesul la acestea se reglementează de autoritatea competentă în mod distinct.

(5) Tariful pentru accesul la rețeaua electrică de interes public este reglementat.

Contractul de racordare

Art. 31. – (1) La cererea scrisă a unui utilizator de rețea, nou sau preexistent, operatorul de transport și de sistem sau operatorul de distribuție, după caz, este obligat să comunice, în scris, în termen de 30 de zile, condițiile tehnico – economice de racordare la rețea și să colaboreze cu solicitantul pentru alegerea celei mai avantajoase soluții de racordare.

(2) Contractul de racordare se încheie conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

Producerea de energie electrică

Art. 32. – Producerea de energie electrică și de energie termică în cogenerare se realizează de către titularii de licență, în condițiile prezentei legi.

Obligațiile producătorilor

Art. 33. – Producătorii au, în principal, următoarele obligații:

a) să asigure livrările de energie electrică, respectiv energia termică produsă în cogenerare și serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea condițiilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare;

b) să oferteze nediscriminatoriu întreaga putere electrică disponibilă, energia electrică și serviciile tehnologice de sistem;

c) să mențină o rezervă de combustibil la un nivel suficient sau, după caz, o rezervă suficientă de apă, pentru îndeplinirea obligațiilor de producție și furnizare continuă a energiei electrice prevăzute de reglementările în vigoare;

d) să se conformeze, din punct de vedere operativ, cerințelor operatorului de transport și de sistem și să înființeze, după caz, trepte proprii de conducere operativă.

Drepturile producătorilor

Art. 34. – Producătorii de energie electrică au, în principal, următoarele drepturi:

a) să aibă acces la rețelele electrice de interes public, în condițiile prezentei legi;

b) să obțină, în condițiile legii, culoar de trecere pentru liniile electrice proprii;

c) să tranzacționeze energia electrică și serviciile tehnologice de sistem pe piața reglementată și concurențială;

d) să înființeze și să mențină un sistem propriu de telecomunicații pentru legătura cu capacitățile sale de producție, cu clienții sau cu treptele de conducere operativă.

e) să comercializeze energia termică produsă în cogenerare.

Transportul energiei electrice

Art. 35. – (1) Transportul energiei electrice se realizează de către operatorul de transport și de sistem, persoană juridică titulară de licență.

(2) Rețeaua electrică de transport al energiei electrice este proprietatea publică a statului.

(3) Terenurile pe care se situează rețelele electrice de transport existente la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt și rămân în proprietatea publică a statului pe durata de existență a rețelei.

(4) Fac excepție de la prevederile alin. (2) și (3) terenurile și componentele de rețea electrică de transport pentru care operatorul de transport și de sistem a dobândit dreptul de proprietate, în condițiile legii.

Planul de perspectivă

Art. 36. – (1) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora planuri de perspectivă privind transportul, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de energie. Planurile vor conține modalitățile de finanțare și realizare a investițiilor privind instalațiile de transport, cu luarea în considerare și a planurilor de amenajare și

sistematizare a teritoriului străbătut de acestea, în condițiile respectării normelor de protecție a mediului.

(2) Planurile prevăzute la alin. (1) sunt supuse spre avizare autorității competente și se aprobă de ministerul de resort.

Operatorul de transport și de sistem

Art. 37. – (1) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul public de transport pentru toți utilizatorii rețelelor electrice de transport, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricărui solicitant care îndeplinește cerințele prezentei legi, cu respectarea normelor și performanțelor prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.

(2) Operatorului de transport și de sistem nu îi este permis să participe la tranzacționarea energiei electrice decât în limita achiziției de energie electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic.

(3) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul de sistem în condiții nediscriminatorii pentru toți utilizatorii Sistemului Electroenergetic Național, asigurând conducerea operativă, în scopul realizării siguranței funcționării, stabilității frecvenței și tensiunii, continuității în alimentarea consumatorilor și coordonării schimburilor de energie electrică cu alte sisteme electroenergetice.

(4) Operatorul de transport și de sistem desfășoară, în principal, următoarele activități:

a) exploatează, reține, modernizează, reabilitează și dezvoltă: instalațiile din rețelele electrice de transport, instalațiile de măsurare și contorizare a transferului de energie electrică prin rețelele electrice de transport și la interfața cu utilizatorii rețelelor electrice de transport care îi aparțin, instalațiile de informatică și telecomunicații din rețelele electrice de transport aferente Sistemului

Electroenergetic Național;

b) asigură serviciul public de transport și tranzitul de energie electrică pe teritoriul României, în conformitate cu contractele încheiate;

c) analizează și avizează îndeplinirea condițiilor tehnice de racordare de către utilizatorii rețelelor electrice de transport, în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice în vigoare;

d) asigură transmiterea rezultatelor măsurărilor de energie electrică la operatorul pieței centralizate corespunzătoare și accesul beneficiarilor serviciului de transport pentru verificarea grupurilor de măsurare;

e) realizează planificarea operațională și conducerea operativă a Sistemului Electroenergetic Național la nivel central și teritorial pe baza prognozei proprii, conform reglementărilor legale în vigoare pe piața de energie electrică;

f) autorizează personalul care realizează conducerea operativă conform reglementărilor în vigoare;

g) culege, înregistrează și arhivează datele statistice privind funcționarea Sistemului Electroenergetic Național;

h) realizează schimbul de informații cu partenerii de funcționare interconectați și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementărilor UCTE privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date;

i) califică unitățile furnizoare de servicii de sistem, pe baza procedurii proprii, aprobată de autoritatea competentă;

j) elaborează și supune aprobării autorității competente normele tehnice și reglementările specifice necesare pentru realizarea activității de

conducere operativă, cu consultarea participanților la piața de energie electrică;

k) elaborează, în condițiile legii, planul de apărare a Sistemului Electroenergetic Național împotriva perturbațiilor majore;

l) elaborează studiile, programele și lucrările privind dezvoltarea Sistemului Electroenergetic Național.

(5) În caz de avarie majoră care periclitează siguranța funcționării Sistemului Electroenergetic Național, operatorul de transport și de sistem poate dispune folosirea rezervei de apă în afara programelor de exploatare a acumulărilor, cu obligația anunțării autorităților competente în gospodărirea apelor.

(6) Operatorul de transport și de sistem va difuza, în mod nediscriminatoriu informațiile referitoare la propriile sale activități, necesare utilizatorilor de rețea, nefiindu-i permisă divulgarea informațiilor comerciale cu caracter confidențial obținute pe parcursul activității sale.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalațiilor de transport al energiei electrice, ca urmare a racordării de noi utilizatori sau a schimbării caracteristicilor energetice inițiale ale utilizatorilor existenți, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate de cel care a generat modificarea, conform reglementărilor în vigoare.

Independența operatorului de transport și de sistem

Art. 38. – (1) În cazul în care operatorul de transport și de sistem face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, acesta trebuie să fie independent cel puțin în ceea ce privește forma sa juridică, organizarea sa și procesul decizional, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu transportul energiei electrice.

(2) Suplimentar față de cerințele alin.(1), în cazul în care operatorul de transport și de sistem

face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, acesta trebuie să fie independent în ceea ce privește organizarea sa și procesul decizional, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu transportul energiei electrice. În acest scop, trebuie aplicate următoarele criterii minimale:

a) persoanele responsabile pentru managementul operatorului de transport și de sistem nu pot participa în structurile operatorului economic integrat pe verticală, responsabile direct sau indirect pentru operarea zilnică a activităților de producere, distribuție sau furnizare de energie electrică;

b) trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a asigura că interesele profesionale ale persoanelor responsabile pentru managementul operatorului de transport și de sistem sunt luate în considerare, într-o manieră de natură să asigure independența de acțiune a acestora;

c) operatorul de transport și de sistem are dreptul de a lua decizii în mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru operarea, menținerea sau dezvoltarea rețelei. Aceasta nu trebuie să afecteze existența unor mecanisme de coordonare corespunzătoare, care trebuie să asigure protejarea drepturilor de supervizare economică și managerială ale societății-mamă cu privire la profitul obținut din active de către filială. Aceste mecanisme vor permite în mod special societății-mamă să aprobe situațiile financiare anuale sau orice alte instrumente echivalente ale operatorului de transport și de sistem și să stabilească limitele globale de îndatorare a filialei. Nu se va permite însă societății-mamă să dea instrucțiuni privind operațiunile zilnice și nici privind decizii individuale ce au în vedere construirea sau reabilitarea unor capacități de transport care nu

depășesc termenii situațiilor financiare aprobate sau ai oricărui instrument echivalent;

d) operatorul de transport și de sistem trebuie să stabilească un program de conformare, în care prezintă măsurile asumate, care asigură excluderea oricărui comportament discriminatoriu și garantează că respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat. Acest program trebuie să prezinte și obligațiile specifice ale angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul responsabil pentru monitorizarea programului de conformare depune la ANRE, spre publicare, un raport anual cuprinzând măsurile luate. Primul raport trebuie depus la ANRE până la data de 31 decembrie 2007.

Interdicții

Art. 39. – Pentru protecția instalațiilor de transport se interzice persoanelor fizice sau juridice:

a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a instalațiilor, fără avizul de amplasament al operatorului de transport și de sistem;

b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații în zona de siguranță a rețelelor electrice de transport, fără acordul operatorului de transport și de sistem;

c) să depoziteze materiale pe culoarele de trecere și în zonele de protecție și de siguranță a instalațiilor, fără acordul operatorului de transport și de sistem;

d) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice de transport sau să intervină, în orice alt mod, asupra acestora;

e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente instalațiilor de transport;

f) să limiteze sau să îngrădească prin execuția de împrejmuire, prin construcții sau prin orice alt mod, accesul la instalații al operatorului de transport și de sistem.

Operatorul unei piețe centralizate de energie electrică

Art. 40. – (1) Operatorul pieței centralizate de energie electrică este persoana juridică titulară de licență care asigură organizarea și administrarea unei piețe centralizate de energie electrică, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

(2) Operatorului pieței centralizate de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacții de energie electrică pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale, altfel decât în condițiile legii.

(3) Participanții la piața de energie electrică au obligația să furnizeze operatorului pieței centralizate de energie electrică toate informațiile necesare desfășurării în condiții transparente a activității, în conformitate cu reglementările în vigoare emise de autoritatea competentă.

(4) Prețurile stabilite pe piețele centralizate de energie electrică se fac publice zilnic, prin grija operatorului pieței respective.

Distribuția energiei electrice

Art. 41. – (1) Distribuția energiei electrice se realizează de către operatorul de distribuție, persoană juridică, titulară de licență.

(2) Operatorii de distribuție prestează servicii pentru toți utilizatorii rețelelor electrice de distribuție, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricărui solicitant care îndeplinește cerințele prezentei legi, cu respectarea normelor și standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.

(3) Rețelele electrice de distribuție se delimitează față de instalațiile de producere sau

de rețelele electrice de transport și de cele ale consumatorilor în punctele de delimitare patrimonială.

(4) Terenurile pe care se situează rețelele electrice de distribuție existente la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt și rămân în proprietatea publică a statului.

(5) Fac excepție de la prevederile alin. (4) terenurile pentru care operatorul de distribuție, titular de licență, a dobândit dreptul de proprietate, în condițiile legii.

(6) Rețelele electrice de distribuție se dezvoltă, pe baza principiilor de eficiență economică, cu respectarea planurilor de urbanism, a dreptului de proprietate, protecției mediului, sănătății și vieții persoanelor și economisirea energiei, conform normelor tehnice și de siguranță cuprinse în reglementările tehnice în vigoare.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalațiilor de distribuție a energiei electrice, ca urmare a racordării de noi utilizatori sau a schimbării caracteristicilor energetice inițiale ale utilizatorilor existenți, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate de cel care a generat modificarea, conform reglementărilor în vigoare.

(8) În cazul în care cheltuielile prevăzute la alin. (7) sunt suportate de către client, capacitățile energetice rezultate pot fi preluate cu justă despăgubire de către operatorul de distribuție.

Operatorul de distribuție

Art. 42. – (1) Operatorul de distribuție are următoarele atribuții principale:

a) exploatează, retehnologizează, reabilitează și dezvoltă rețelele electrice de distribuție, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare;

b) asigură tranzitarea energiei electrice prin rețelele electrice de distribuție, la cererea și cu

informarea operatorului de transport și de sistem, pentru acele zone ale țării în care nu există capacitate suficientă prin rețelele de transport, pentru evacuarea puterii din centrale electrice, inclusiv centrale electrice de cogenerare, pentru conectarea la sistemul electroenergetic al unei țări vecine, în condițiile existenței unui acord bilateral în acest sens, în cazul incidentelor în Sistemul Electroenergetic Național și al executării lucrărilor de exploatare și mentenanță sau al lucrărilor noi în rețelele de transport, care pun în indisponibilitate temporară rețelele de transport din zonă;

c) realizează lucrări de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție prin programe de dezvoltare optimă a acestora, pe baza studiilor de perspectivă, prin consultare, după caz, cu operatorul de transport și de sistem și prin programe specifice de modernizare pentru instalații;

d) asigură conducerea operativă în conformitate cu licența de distribuție;

e) difuzează, în mod nediscriminatoriu, informațiile referitoare la propriile sale activități, necesare utilizatorilor de rețea, nefiindu-i permisă divulgarea informațiilor comerciale cu caracter confidențial obținute pe parcursul activității sale;

f) supune aprobării operatorului de transport și de sistem programul reparațiilor și lucrărilor de întreținere planificate în instalațiile cu tensiunea nominală de linie de 110 kV;

g) monitorizează siguranța în funcționare a rețelelor electrice de distribuție, precum și indicatorii de performanță a serviciului de distribuție.

(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), operatorul de distribuție poate întrerupe funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar lucrărilor de întreținere și reparații

planificate, cu anunțarea prealabilă a utilizatorilor rețelei electrice de distribuție.

Retransmiterea energiei

Art. 43. – (1) Orice persoană care deține o rețea electrică de distribuție proprie la data intrării în vigoare a prezentei legi este obligat să asigure accesul la rețea conform reglementărilor autorității competente.

(2) Racordarea de noi utilizatori la rețeaua proprie de distribuție a unei persoane se face numai cu acordul operatorului de distribuție care deține contract de concesiune exclusivă în zona respectivă.

Limitarea sau întreruperea alimentării

Art. 44. – (1) Operatorul de distribuție este îndreptățit să întrerupă alimentarea cu energie electrică în următoarele situații:

a) când se periclitizează viața, sănătatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;

b) pentru prevenirea sau limitarea extinderii avariilor în echipamentele energetice, în zone de rețea electrică sau la nivelul întregului Sistem Electroenergetic Național;

c) pentru executarea unor manevre sau lucrări care nu se pot efectua fără întreruperi.

(2) Operatorul de distribuție este obligat să anunțe utilizatorii afectați de întreruperile planificate, respectiv pe furnizorii acestora, în modul stabilit prin contracte și să comunice durata planificată pentru întreruperile necesare executării unor lucrări de întreținere și reparații.

(3) Operatorul de distribuție răspunde pentru daunele cauzate utilizatorilor din culpa sa.

(4) Prin regulamentul de furnizare se stabilesc condițiile în care, în situații excepționale, se poate limita sau întrerupe alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.

**Separarea
activităților de
distribuție și
furnizare**

Art. 45. – (1) În cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, acesta trebuie să fie independent cel puțin în ceea ce privește forma sa juridică, organizarea sa și procesul decizional, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu distribuția. Această regulă nu creează obligația separării proprietății asupra activelor aparținând operatorului de distribuție față de operatorul economic integrat pe verticală.

(2) Suplimentar față de cerințele alin.(1) în cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, acesta trebuie să fie independent în ceea ce privește organizarea sa și procesul decizional, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu distribuția. În acest scop, trebuie aplicate următoarele criterii minimale:

a) persoanele responsabile pentru managementul operatorului de distribuție nu pot participa în structurile operatorului economic integrat pe verticală, responsabile direct sau indirect pentru operarea zilnică a activităților de producere, transport sau furnizare de energie electrică;

b) trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a asigura că interesele profesionale ale persoanelor responsabile pentru managementul operatorului de distribuție sunt luate în considerare, într-o manieră de natură să asigure independența de acțiune a acestora;

c) operatorul de distribuție are dreptul de a lua decizii, în mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru operarea, menținerea sau dezvoltarea rețelei. Aceasta nu trebuie să afecteze existența unor mecanisme de coordonare corespunzătoare, care trebuie să asigure că sunt

protejate drepturile de supervizare economică și managerială ale societății-mamă cu privire la profitul obținut din active de către filială. Aceste mecanisme vor permite în mod special societății-mamă să aprobe situațiile financiare anuale sau orice alte instrumente echivalente ale operatorului de distribuție și să stabilească limitele globale de îndatorare ale filialei. Nu se va permite însă societății-mamă să dea instrucțiuni privind operațiunile zilnice și nici privind decizii individuale ce au în vedere construirea sau reabilitarea unor capacități energetice de distribuție care nu depășesc termenii situațiilor financiare aprobate sau ai oricărui instrument echivalent;

d) operatorul de distribuție trebuie să stabilească un program de conformare, în care prezintă măsurile asumate care asigură excluderea oricărui comportament discriminatoriu și garantează că respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat. Acest program trebuie să prezinte și obligațiile specifice ale angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul responsabil pentru monitorizarea programului de conformare depune la ANRE, spre publicare, un raport anual cuprinzând măsurile luate. Primul raport trebuie depus la ANRE până la data de 31 decembrie 2007.

(3) Separarea activităților și obligațiile aferente acesteia, definite la alin.(1) și (2), vor fi implementate cel târziu până la data de 30 iunie 2007, cu excepția operatorilor economici integrați pe verticală, ce furnizează servicii pentru mai puțin de 100.000 de clienți conectați sau care deservește sisteme mici, izolate, care nu vor avea obligația de implementare a măsurilor specificate la alin.(1) și (2).

(4) Operatorul de distribuție este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute în cursul desfășurării activității sale.

(5) Operatorul de distribuție este obligat să împiedice divulgarea discriminatorie a informațiilor privind propria activitate, care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

Interdicții

Art. 46. – Pentru protejarea rețelelor electrice de distribuție se interzice persoanelor fizice și juridice:

a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție fără avizul de amplasament al operatorului de distribuție;

b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție fără acordul operatorului de distribuție;

c) să depoziteze materiale pe culoarul de trecere și în zonele de protecție și de siguranță ale instalațiilor fără acordul operatorului de distribuție;

d) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice de distribuție sau să intervină, în oricare alt mod, asupra acestora;

e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și avertizare aferente rețelelor electrice de distribuție;

f) să limiteze sau să îngreșească prin execuția de împrejmuire, prin construcții sau prin orice alt mod, accesul la instalații al operatorului de distribuție.

Sistemele electroenergetice izolate

Art. 47. – (1) Localitățile care, din considerente tehnice sau economice, nu sunt conectate la Sistemul Electroenergetic Național, pot fi alimentate cu energie electrică prin sisteme

electroenergetice izolate.

(2) Consumatorii alimentați din sistemele electroenergetice izolate vor plăti pentru energia consumată același preț ca și consumatorii captivi alimentați din Sistemul Electroenergetic Național sau prețul local stabilit conform prevederilor alin. (3).

(3) Autoritatea competentă va stabili prețul local și condițiile minime privind continuitatea și calitatea serviciului de furnizare.

(4) În situația în care prețul local nu acoperă costurile aferente alimentării dintr-o rețea electrică de interes public, diferența se suportă de la bugetul de stat.

Furnizarea energiei electrice

Art. 48. – (1) Furnizarea energiei electrice este activitatea prin care persoana juridică titulară de licență comercializează energie electrică clienților. Pentru furnizarea energiei electrice la clienții finali se încheie un contract, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(2) Energia electrică furnizată clientului final se facturează de către furnizor pe baza valorilor înregistrate de grupurile de măsurare.

(3) Sunt interzise consumul și furnizarea de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare, cu excepția situațiilor reglementate în mod distinct de către autoritatea competentă.

Obligația furnizorului implicit privind contractele de furnizare

Art. 49. – Furnizorul implicit este obligat să încheie contracte de furnizare cu consumatorii captivi situați în zona delimitată de licență.

Desemnarea furnizorului de ultimă opțiune

Art. 50. – (1) Autoritatea competentă desemnează, pe baza unui regulament propriu, furnizorul de ultimă opțiune pentru o perioadă de la unu la 5 ani, începând cu 1 iulie 2007, și face publică lista cu furnizorii de ultimă opțiune pe pagina web a autorității competente și în

Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Furnizorul de ultimă opțiune poate fi furnizorul care furnizează energie electrică majorității consumatorilor casnici din zona licențiată a unui operator de distribuție.

(3) În cazul schimbării furnizorului precedent, ca urmare a unei numiri în conformitate cu dispozițiile alin.(2), contractele de furnizare încheiate cu clienții de către furnizorul precedent, vor continua să se aplice în termenii, condițiile și la tarifele aplicabile la data schimbării.

(4) Furnizarea de energie electrică, de către furnizorul de ultimă opțiune, se face la tarife stabilite conform reglementărilor autorității competente.

**Obligațiile
furnizorului de
ultimă opțiune**

Art. 51. – (1) Furnizorul de ultimă opțiune are obligația de a furniza energie electrică clienților eligibili din zona licențiată, care și-au exercitat dreptul de a-și alege furnizorul, dar al căror furnizor se află în situația de a-și pierde licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau se află în incapacitatea de a-și exercita obligația de furnizare către clienții eligibili, aceștia din urmă neavând asigurată furnizarea din nici o altă sursă la data întreruperii sau a încetării activității furnizorului.

(2) Trecerea unui client la furnizorul de ultimă opțiune se face conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

**Furnizarea energiei
electrice
consumatorilor
casnici și clienților
comerciali mici a
căror putere maximă
aprobată prin avizul
tehnic de racordare**

Art. 52. – Furnizorii care alimentează, la data deschiderii complete a pieței de energie electrică, consumatori casnici și clienți comerciali mici a căror putere maximă aprobată din avizul tehnic de racordare este de până la 100 kVA inclusiv sunt obligați să asigure furnizarea de energie electrică acestora, cât și consumatorilor noi care se

este de până la 100 kVA inclusiv

încadrează în aceeași categorie, la tarife reglementate, până când aceștia își exercită prima dată dreptul de eligibilitate.

Obligația de contractare

Art. 53. – (1) La cererea scrisă a unui consumator de energie electrică, furnizorul este obligat să comunice în scris, într-un interval de cel mult 30 de zile, o ofertă privind condițiile de furnizare a energiei electrice care conține, obligatoriu, prețul de furnizare, termenii de plată și data limită de încheiere a contractului de furnizare elaborat în conformitate cu contractul - cadru aprobat de autoritatea competentă.

(2) Contractul de furnizare, încheiat în baza prevederilor alin. (1), este valabil o perioadă nedeterminată sau convenită de părți.

(3) Consumatorul poate rezilia oricând contractul de furnizare cu un preaviz de 7 zile pentru consumatorii captivi, respectiv de 30 de zile pentru consumatorii eligibili.

(4) Furnizorul este îndreptățit să rezilieze contractul numai în caz de consum fraudulos, neplată repetată a facturilor sau în alte situații prevăzute de legislația în vigoare.

Plata energiei furnizate

Art. 54. – În conformitate cu prevederile contractului, consumatorul este obligat să plătească contravaloarea energiei electrice consumate.

Răspunderile furnizorului

Art. 55. – (1) Furnizorul răspunde pentru toate daunele provocate consumatorului din culpa sa, în condițiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Furnizorul este îndreptățit să recupereze daunele produse consumatorilor, de la operatorul de distribuție, operatorul de transport și de sistem sau de la producător, dovedite a fi cauzate din culpa oricărui dintre aceștia.

**Obligațiile
consumatorului de
energie electrică**

Art. 56. – (1) Consumatorul de energie electrică răspunde pentru daunele cauzate furnizorului din culpa sa, în condițiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Nerespectarea de către consumatorul de energie electrică a contractului de furnizare a energiei electrice poate atrage suportarea următoarelor consecințe, după caz:

- a) penalizări;
- b) sistarea temporară a furnizării energiei electrice;
- c) rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice.

(3) În cazul consumului fraudulos, consumatorul de energie electrică va fi deconectat de la rețeaua electrică, fiind obligat, totodată, la plata contravalorii energiei electrice consumate și a costurilor aferente deconectării, evaluate conform normelor tehnice în vigoare.

(4) Consumatorul de energie electrică cu o putere instalată de cel puțin 1000 kVA este obligat să prezinte prognoze orare de consum furnizorului cu care are relații contractuale, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

**Drepturile
consumatorului**

Art. 57. – Consumatorii au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la rețelele electrice de interes public și să consume energie electrică în conformitate cu prevederile contractului de furnizare;

b) să solicite furnizorului modificarea și completarea contractului de furnizare și a anexelor la acesta sau să inițieze acte adiționale la contracte, atunci când apar elemente noi sau când consideră necesară detalierea ori completarea unor clauze contractuale;

c) să aibă acces la grupurile de măsurare pentru decontare;

d) să solicite furnizorului să ia măsuri pentru remedierea defecțiunilor și a deranjamentelor survenite în rețelele electrice;

e) să solicite furnizorului despăgubiri, conform prevederilor contractuale, când i se produc daune din vina acestuia sau în cazul nerespectării indicatorilor de calitate a energiei.

Dreptul consumatorilor captivi de alegere a tarifelor

Art. 58. – Consumatorii captivi au dreptul să opteze, până la deschiderea totală a pieței de energie electrică, pentru oricare dintre tarifele reglementate în condițiile stabilite prin contract.

Protecția clienților vulnerabili

Art. 59. – (1) Categoriile de consumatori considerați vulnerabili pot primi compensații de la bugetul de stat/bugetele locale, care să le permită plata consumului minim necesar.

(2) Categoriile de consumatori vulnerabili, cuantumul consumului minim al acestora și modul în care aceștia sunt protejați sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Măsurarea energiei electrice

Art. 60. – (1) Energia electrică tranzacționată pe piața de energie electrică se măsoară de către operatorii de măsurare, prin grupuri de măsurare conform codului de măsurare elaborat de autoritatea competentă.

(2) Transformatoarele de măsură aferente grupurilor de măsurare a energiei electrice în vederea decontării se asigură, după caz, de:

- a) operatorul de transport și de sistem;
- b) producători;
- c) operatorii de distribuție;
- d) consumatori.

(3) Operatorii de măsurare pot fi:

- a) operatorul de transport și de sistem;
- b) producătorii;

- c) operatorul de distribuție;
- d) operatorul de măsurare independent.

(4) Operatorul de transport și de sistem, respectiv operatorul de distribuție au obligația de a presta serviciul de măsurare a energiei electrice pentru utilizatorii rețelelor electrice respective, în mod nemijlocit sau prin intermediul unui operator de măsurare independent desemnat de către aceștia, cu condiția încadrării în costurile recunoscute de către autoritatea competentă.

(5) În cazuri excepționale, când operatorii de transport și de sistem sau de distribuție nu instalează grupuri de măsurare în termenul și condițiile stabilite prin reglementările în vigoare, furnizorii sau clienții acestora pot opta, pe cheltuială proprie și cu notificarea prealabilă a autorității competente, pentru un operator de măsurare independent în vederea prestării serviciului de măsurare.

CAPITOLUL V

Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență

Definirea surselor

Art. 61. – În condițiile prezentei legi, se definesc ca surse regenerabile de energie:

- a) energia eoliană;
- b) energia solară;
- c) energia valurilor și a mareelor;
- d) energia geotermală;
- e) energia hidroelectrică;
- f) energia conținută în fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și reziduuri de origine animală), silvicultură și industrii conexe, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și comunale, orășenești și municipale, denumită

biomasă;

g) energia conținută în gazul de fermentare a deșeurilor, denumit și gaz de depozit;

h) energia conținută în gazul de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate;

i) energia conținută în produse secundare gazoase, obținute prin fermentare din materii reziduale organice, formând categoria de combustibil gazos, denumită biogaz;

j) energia conținută în produse lichide obținute prin distilarea materiei organice fermentate, formând categoria de combustibil lichid, denumită alcool carburant;

k) energia obținută din alte surse regenerabile, neexploatate în prezent.

Stabilirea ponderii energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 62. – Ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în consumul național brut de energie electrică se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 63. – Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către autoritatea competentă.

Reguli de funcționare și comercializare a energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 64. – Autoritatea competentă stabilește regulile de funcționare a pieței de energie electrică, preluarea cu prioritate și comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, în măsura în care nu este deteriorat nivelul de siguranță a Sistemului Electroenergetic Național.

Criterii de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 65. – Criteriile de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie au în vedere următoarele:

a) atingerea țintei naționale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;

b) compatibilitatea cu principiile concurențiale de piață;

c) caracteristicile diferitelor surse regenerabile de energie și tehnologiile de producere a energiei electrice;

d) promovarea utilizării surselor regenerabile de energie în cel mai eficient mod.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile

Art. 66. – (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie se aplică scheme de sprijin, inclusiv prin măsuri de amortizare accelerată pentru investiții în surse regenerabile de energie.

(2) Sursele regenerabile eligibile precum și schemele de sprijin se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

Tehnologii de cogenerare

Art. 67. – În condițiile prezentei legi, se definesc următoarele tehnologii de cogenerare cu:

a) turbine cu gaze în ciclu combinat cu recuperare de căldură și turbine cu abur;

b) turbină cu abur cu contrapresiune;

c) turbina cu abur cu condensare și prize reglabile;

d) turbine cu gaze și cazane recuperatoare;

e) motoare cu ardere internă;

f) microturbine;

g) motoare Stirling;

h) celule de combustie;

i) motoare termice;

j) cicluri organice Rankine;

k) orice altă instalație sau combinație de instalații prin care se produce simultan energie termică și electrică.

Cogenerarea de înaltă eficiență

Art. 68. – În scopul promovării producerii energiei electrice în cogenerare, se definește *cogenerarea de înaltă eficiență* ca fiind procesul care îndeplinește unul dintre următoarele criterii:

a) realizarea de economie de energie primară la producerea energiei electrice în cogenerare de cel puțin 10% față de valorile de referință stabilite prin reglementări specifice pentru producerea separată a energiei electrice și termice - în centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate de cel puțin 1MW;

b) realizarea de economie de energie primară la producerea energiei electrice în cogenerare față de producerea separată a energiei electrice și termice - în centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate sub 1MW.

Garanțiile de origine

Art. 69. – Certificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către autoritatea competentă.

Comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 70. – Autoritatea competentă prevede, prin reguli de funcționare a pieței de energie electrică, preluarea cu prioritate și comercializarea energiei electrice produse în instalații de cogenerare de înaltă eficiență, în măsura în care nu este deteriorat nivelul de siguranță a Sistemului Electroenergetic Național.

Criterii de promovare a energiei electrice produse în cogenerarea de înaltă eficiență

Art. 71. – Criteriile de promovare a energiei electrice produse în cogenerarea de înaltă eficiență au în vedere următoarele:

a) asigurarea accesului concurențial al energiei electrice produse în cogenerare, în condițiile acoperirii tuturor costurilor justificate aferente cogenerării de înaltă eficiență;

b) caracteristicile diferitelor tehnologii de producere a energiei electrice în cogenerare;

c) promovarea utilizării eficiente a combustibililor;

d) asigurarea protecției mediului prin reducerea emisiilor poluante față de producerea separată a energiei electrice și termice.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei electrice în cogenerarea de înaltă eficiență

Art. 72. – (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice în cogenerarea de înaltă eficiență se aplică scheme de sprijin.

(2) Schemele de sprijin se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

Reguli de calificare și comercializare

Art. 73. – (1) Pentru asigurarea accesului pe piață a energiei electrice produse în instalațiile de cogenerare existente la data intrării în vigoare a prezentei legi, se aplică reguli de calificare și comercializare, stabilite de autoritatea competentă.

(2) Termenele, condițiile și perioada de aplicare a regulilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

CAPITOLUL VI

Prețuri și tarife

Tipurile de prețuri și tarife. Fundamentarea acestora

Art. 74. – Pentru activitățile desfășurate în sectorul energiei electrice se aplică următoarele prețuri și tarife:

a) prețuri rezultate din mecanismele concurențiale ale pieței de energie electrică;

b) tarife reglementate pentru serviciile de transport, de sistem și de distribuție a energiei electrice;

c) tarife/prețuri reglementate pentru furnizarea de energie electrică la consumatorii captivi până la deschiderea totală a pieței de energie electrică precum și pentru consumatorii casnici și consumatorii cu putere maximă aprobată prin avizul de racordare de până la 100 kVA, după deschiderea totală a pieței de energie electrică;

d) prețuri/tarife practicate de furnizorii de ultimă opțiune după deschiderea totală a pieței de energie electrică;

e) tarife reglementate pentru achiziția serviciilor tehnologice de sistem, până la crearea unei piețe concurențiale de servicii tehnologice de sistem;

f) tarife reglementate de racordare la rețea;

g) tarife reglementate practicate de operatorii piețelor centralizate;

h) prețuri reglementate pentru activitatea de producere a energiei electrice, conform prevederilor art. 28 alin. (2) și (4) și art. 52;

i) prețuri reglementate pentru energia termică destinată consumului populației produsă în instalațiile de cogenerare;

j) tarife reglementate pentru activitatea de măsurare.

Reglementarea tarifelor

Art. 75. – Până la deschiderea totală a pieței de energie electrică tarifele pentru consumatorii casnici sunt aceleași pe întreg teritoriul țării.

Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor

Art. 76. – (1) Prețurile și tarifele reglementate se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de către autoritatea competentă. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și de producere a energiei termice în cogenerare, cheltuielile pentru dezvoltare și protecția mediului, precum și o cotă rezonabilă de

profit.

(2) Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor se aprobă de către autoritatea competentă, după informarea și consultarea tuturor părților interesate.

Evidențierea costurilor și a veniturilor

Art. 77. – Operatorii economici, titulari de licență din sectorul energiei electrice, care practică prețuri și tarife reglementate, sunt obligați să prezinte autorității competente:

a) costurile și veniturile realizate separat din activitățile care fac obiectul licențelor acordate în structura stabilită de autoritatea competentă;

b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor și veniturilor, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

Stabilirea costurilor și veniturilor reglementate

Art.78. – (1) În scopul controlului tarifelor la consumatorii captivi, autoritatea competentă aprobă costurile/veniturile reglementate pentru cumpărarea/vânzarea energiei electrice destinate acestor clienți.

(2) Depășirea costurilor reglementate pentru cumpărarea/vânzarea energiei electrice destinate consumatorilor captivi și a costurilor reglementate pentru serviciile de transport și distribuție se poate face cu aprobarea autorității competente, doar în situații excepționale, de forță majoră, sau schimbări legislative.

Principiile pentru fundamentarea propunerilor de prețuri și tarife reglementate

Art. 79. – (1) Propunerile de prețuri și tarife reglementate pentru energia electrică și termică produsă în cogenerare se elaborează de către operatorii economici din sectorul energiei electrice, cu respectarea metodologiilor emise de autoritatea competentă și se comunică autorității împreună cu fundamentarea în formatul stabilit de aceasta.

(2) Operatorii economici din sectorul energiei electrice vor transmite autorității competente toate datele necesare folosite în procesul de fundamentare a solicitării și vor asigura accesul la aceste date a reprezentanților desemnați de autoritatea competentă.

(3) Ordinul de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică, aplicabile consumatorilor și activităților cu caracter de monopol natural, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinul va conține și data intrării lor în vigoare.

(4) Principiile care stau la baza stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică și termică produsă în cogenerare au în vedere următoarele:

a) prețurile/tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective și determinate într-o manieră transparentă, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de autoritatea competentă;

b) prețurile/tarifele energiei electrice trebuie să acopere costurile justificate economic;

c) prețurile/tarifele trebuie să asigure o rată rezonabilă a rentabilității capitalului investit, stabilită conform reglementărilor emise de autoritatea competentă;

d) tarifele și prețurile reglementate pentru consumatorii captivi trebuie să permită acestora alegerea tipului de preț/tarif care le este mai favorabil, dintre cele practicate de furnizor, în condițiile stabilite de autoritatea competentă;

e) tarifele de racordare să conțină numai costurile efective de realizare a lucrărilor de racordare a clienților la rețeaua electrică.

(5) Este interzisă subvenția încrucișată între activitățile reglementate, cât și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale unui operator economic.

(6) Furnizorului implicit și celui de ultimă opțiune li se recunosc integral în tarife costurile de achiziție justificate și costurile asociate, precum și o cotă rezonabilă de profit.

**Limitarea
prețurilor/tarifelor**

Art. 80. – (1) Autoritatea competentă poate limita prețurile/tarifele prin:

a) fixarea unei limite superioare a prețului/tarifului în sine;

b) prin limitarea venitului din activitatea reglementată, în scopul evitării creșterii necontrolate a prețurilor la clienți.

(2) Costurile nerecunoscute, potrivit alin. (1) lit. b), se recuperează integral, în conformitate cu procedura emisă de autoritatea competentă.

**Recuperarea
costurilor**

Art. 81. – (1) În cazul în care este impusă respectarea unor condiții suplimentare referitoare la siguranța în furnizare, protecția mediului, inclusiv dezafectarea unităților nucleare sau eficiența energetică, participanții la piața de energie electrică au dreptul de a-și recupera costurile rezultate din aplicarea acestor condiții.

(2) Recuperarea acestor costuri se va face conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

**Interdicția
subvenționării în
producerea
combinată a energiei
electrice și termice**

Art. 82. – Operatorii economici care produc combinat energie electrică și termică și care comercializează cel puțin una dintre ele vor repartiza costurile între cele două forme de energie, potrivit reglementărilor aprobate de autoritatea competentă, fiind interzisă subvenționarea încrucișată între cele două forme de energie.

Serviciile conexe

Art. 83. – Serviciile prestate terților de către operatorii economici care produc energie hidroelectrică și care au în administrare,

concesiune sau închiriere baraje, diguri și lacuri de acumulare se realizează pe baza contractelor încheiate cu beneficiarii.

CAPITOLUL VII

Infrațiuni și contravenții

Răspunderi

Art. 84. – Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

Infrațiuni

Art. 85. – (1) Sustragerea de energie electrică constituie infracțiunea de furt și se pedepsește conform prevederilor Codului penal.

(2) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a energiei electrice livrate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

(3) Deteriorarea, modificarea fără drept sau sustragerea componentelor instalațiilor energetice constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare, conform prevederilor Codului penal.

(4) Executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul racordării directe la rețea sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(5) În cazul în care infracțiunile prevăzute la alin. (2)-(4) sunt săvârșite de un salariat al unui titular de licență, limita minimă și maximă specială a pedepsei se majorează cu câte un an.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute de alin. (2)-(4) se pedepsește.

Contravenții

Art. 86. – (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) încălcarea reglementărilor tehnice și comerciale stabilite de către autoritatea competentă, desfășurarea activității fără obținerea autorizației, a licenței, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor și autorizațiilor;

b) influențarea formării libere a prețurilor pe piața energiei electrice;

c) refuzul nejustificat al producătorilor de a respecta obligațiile care le revin, potrivit art. 33;

d) nerespectarea dispozițiilor operative ale operatorului de transport și de sistem;

e) refuzul accesului oricărui solicitant la rețelele electrice de transport și de distribuție;

f) refuzul de a transmite oferta privind condițiile de furnizare a energiei electrice, conform prevederilor art. 53 alin. (1);

g) refuzul de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea competentă, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

h) neprezentarea datelor și informațiilor solicitate de autoritatea competentă sau furnizarea incorectă și incompletă de date și informații necesare desfășurării activității autorității competente, precum și nerealizarea măsurilor dispuse de aceasta;

i) refuzul clienților de a permite accesul la grupurile de măsurare;

j) nerespectarea obligațiilor de producere și/sau de ofertare conform prevederilor legale;

k) orice acțiune a operatorului de transport și de sistem de alterare nejustificată a ordinii de merit a capacităților de producere;

l) furnizarea unor informații incomplete sau eronate utilizatorilor capacităților de interconexiune de către operatorul de transport și de sistem;

m) divulgarea de date cu caracter confidențial privind operațiunile comerciale de către operatorul de transport și de sistem sau de operatorul unei piețe centralizate de energie electrică, altfel decât în condițiile legii;

n) întârzierea nejustificată în racordarea noilor clienți sau în realimentarea acestora după întrerupere, precum și propunerea unor soluții de racordare, altele decât cele optime din punct de vedere tehnic și cu costuri minime, conform actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritatea competentă;

o) executarea de săpături sau lucrări de orice fel în zonele de protecție a instalațiilor, fără consimțământul prealabil al titularului acestora;

p) interzicerea de către persoane fizice sau juridice a accesului operatorului de transport și de sistem sau de distribuție pentru efectuarea lucrărilor de rețehnologizare, reparații, revizii, intervenții la avarii și pentru defrișare sau a tăierilor de modelare pentru crearea și menținerea distanței regulamentare față de rețelele electrice;

q) practicarea de prețuri sau tarife pentru activitățile reglementate, fără aprobarea autorității competente.

r) nepublicarea și neactualizarea pe pagina proprie de web a datelor tehnice referitoare la capacitățile de interconexiune de către operatorul de transport și sistem;

s) nerespectarea de către operatorul de transport și sistem a procedurilor privind alocarea capacităților de interconexiune și a reglementărilor privind conectarea la rețea a utilizatorilor;

ș) nerespectarea de către operatorul de distribuție a reglementărilor privind conectarea la rețea a utilizatorilor;

t) utilizarea de către un terț a componentelor rețelelor electrice de distribuție/transport în alte

scopuri decât cele prevăzute de prezenta lege, fără încheierea unui contract în acest sens cu deținătorul de drept al acestora;

ț) proiectarea și executarea de lucrări în instalațiile electrice fără atestat sau autorizație, precum și nerespectarea prevederilor acestora.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c), d), e), g) – l) și n) - ță) se sancționează cu amendă de la 100 lei la 1000 lei, în cazul persoanelor fizice, și cu amendă de la 25000 lei la 100.000 lei, în cazul persoanelor juridice.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. b), f) și m), se sancționează cu amendă de la 100 lei la 1000 lei, în cazul persoanelor fizice, și cu amendă de la 20000 lei la 100000 lei, în cazul persoanelor juridice.

(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către:

a) reprezentanții împuterniciți ai autorității competente, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) - n) și q) – ță);

b) reprezentanții împuterniciți ai consiliilor locale, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. o) și p).

Regimul juridic al contravențiilor

Art. 87. – Contravențiilor prevăzute la art. 86 le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Constatarea contravențiilor

Art. 88. – (1) În vederea constatării contravențiilor prevăzute la art. 86 alin. (1), agenții constatatori menționați la art. 86 alin. (4) au acces, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, până la receptoarele de energie, și au dreptul să verifice instalația, precum și să execute măsurători și determinări.

Proprietarii și cei care exploatează aceste clădiri, locuri sau instalații sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatați documentele și actele specifice activității lor.

(2) Organele de poliție sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin agenților constatați.

**Aplicarea sancțiunii
contravenționale**

Art. 89. – Aplicarea sancțiunii contravenționale se face prin proces-verbal de constatare și sancționare, în urma unei acțiuni de control, întocmit de reprezentantul împuternicit al autorității care a dispus acțiunea de control.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Intrarea în vigoare

Art. 90. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea energiei electrice nr. 318/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iulie 2003.

(3) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ministerul de resort și autoritatea competentă vor elabora, modifica și completa regulamentele prevăzute de prezenta lege.

Prezenta lege transpune art.2 pct. 3 – 12, 14, 15, 21, 23, art.6 paragraful 3, art.7 paragrafele 1 și 2, art.7 paragraful 5 teza I și art.23 paragraful 1 din Directiva 2003/54/CE privind regulile comune pentru piața internă de energie, care abrogă Directiva 96/92/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), nr.L 176/37 din 15 iulie 2003, și prevederile art.4 paragraful 3 din Directiva 2004/8/CE privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de căldură utilă pe piața internă de energie, care amendează Directiva 92/42/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), nr.L 52/50 din 21 februarie 2004.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Bogdan Olteanu

**p. PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Doru Ioan Tărăcilă